

ברירה — הרי הוא נכנס לחלקו של חברו?!?

תא שמע מדברי משנתנו, ששינוי בה: היה אחד מהן מודר הנאה מחבירו, ו"מודר", היינו שהדירו חברו, ובכל זאת פליגי רבנן:

ודחינן: תני במשנתנו: היה אחד מהן נדור מחבירו הנאה. שהדיר עצמו מחבירו [דהיינו, שמשמעות "מודר" במשנתנו היא שהדיר עצמו מחברו, כי "מודר" משמע בין שהדיר את עצמו, ובין שהדירו חברו. ר"ן].

ואמרינן: הכי נמי מסתברא, שמדובר שהדיר עצמו מחבירו, ולא שחברו הדירו.

דקתני בסיפא של משנתנו: וכופין את הנודר למכור את חלקו.

אי אמרת בשלמא דנדר הוא הנאה מחבירו, היינו דקתני שכופין אותו למכור את חלקו, שהרי הוא גרם לעצמו, בזה שהדיר עצמו מחבירו.

אלא אי אמרת דאדריה חברו מחלקו, אמאי כופין אותו? הא מינס אנים [הרי אנוס הוא, שחבירו הדירו]! (7)

על כרחך, מדובר שנדר אחד הנאה מחבירו.

אמר רבה אמר זעירי:

אבל אם אמר: "קונם בית זה שאני נכנס", או שאמר: "קונם שדה זו שאני לוקח", אף אם מת או שמכרו לאחר — אסור. שכיון שאמר "בית זה", הרי אסר על עצמו את הבית גופו, בלי קשר לבעליו, ולכן אסור עליו אף כשהבית יהיה של אחר (6).

גמרא:

איבעיא להו: במשנתנו — בנדרו הנאה זה מזה פליגי [כלשון המשנה: "השותפין שנדרו הנאה זה מזה"].

אבל אם הדירו זה את זה — מאי?

מי אמרינן שבאמת כולם סוברים שיש ברירה, ומדינא אף לרבנן היו צריכים השותפין להיות מותרים ליכנס לחצר. אלא שהם סוברים שכיון שהדירו עצמם — קונסין אותם שלא יכנסו לחצר.

ואם כן, אפשר לומר שדווקא בנדרו הוא דפליגי. אבל בהדירו זה את זה — מודו ליה רבנן לרבי אליעזר בן יעקב שזה נכנס לתוך שלו, וזה נכנס לתוך שלו, דהרי כי [כמו] אנרפין דמו, ולא שייך לקנוס אותם!

או דילמא, באמת בזה גופא נחלקו רבנן ורבי אליעזר, אם יש ברירה — או לא, וכפי שנתבאר במשנה, ואם כן, אפילו בהדירו זה את זה פליגי רבנן, שהרי אם סבירא לן שאין

7. וליכא למימר שמה ששינוי שכופין, היינו את המדיר, דלא מסתבר שכך הוא הדין, שכופין אדם למכור את שלו, מפני שאסר על חברו. אבל את הנודר עצמו — ראוי לכוף, שאיזו הנאה יש לו במה שאסר על עצמו? ויש לחשוש שמא יכשל. ר"ן.

6. וכתב הר"ן, דיש גם חומרא היכא שאמר "ביתך", שאם נפל הבית, ובנאו מחדש, אזי אם אמר "קונם ביתך", אסור עליו אף הבית החדש, שהרי ביתו של המודר הוא! אבל אם אמר "בית זה", כיון שחרב אותו בית, הרי הוא מותר בבית החדש. והביא דהכי איתא בירושלמי [פ"ה ה"ג].